

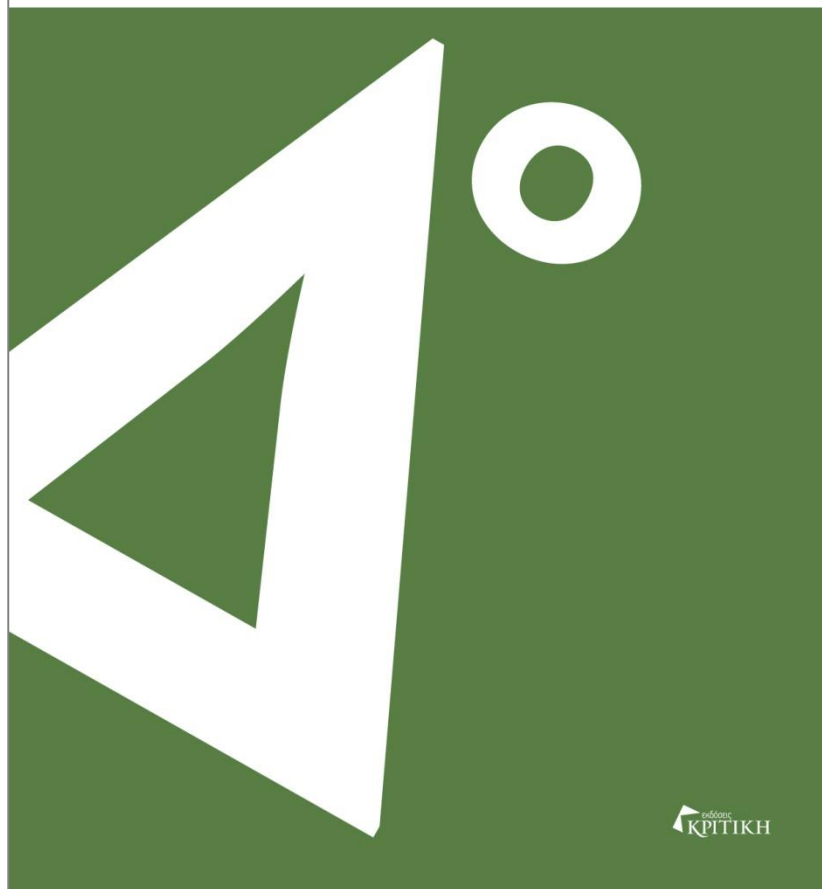
Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Θεωρία και πολιτική

4η έκδοση

Πρόλογος-επιμέλεια: Νικολίνα Κωστελέτου

**PAUL R. KRUGMAN
MAURICE OBSTFELD,
MARC J. MELITZ**

**Διεθνής
οικονομική
Θεωρία και πολιτική**
4^η έκδοση

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

Περιγραμματα

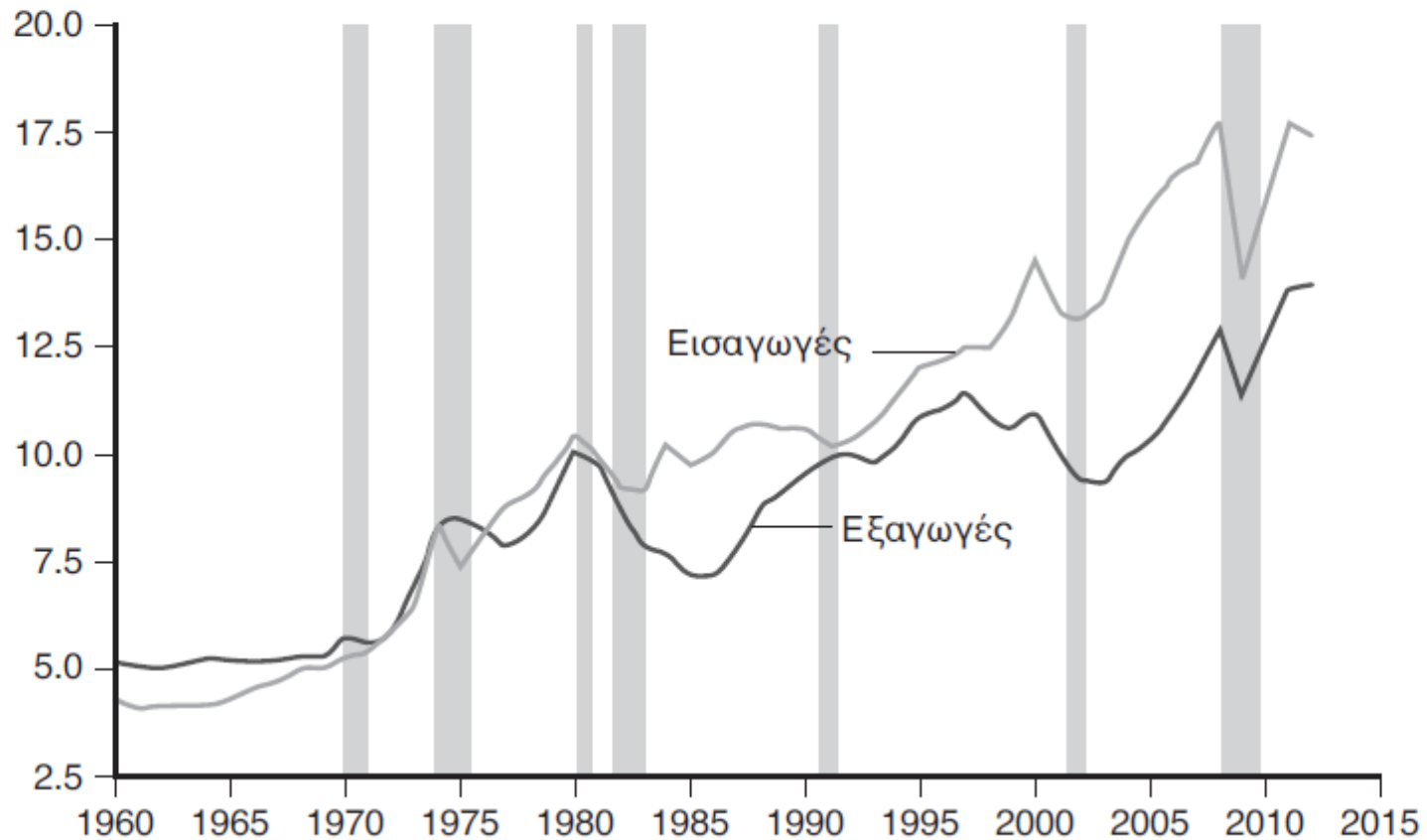
- Τι πραγματεύεται η διεθνής οικονομική;
- Θέματα διεθνούς εμπορίου:
 - Τα οφέλη από το εμπόριο, η δομή του εμπορίου και οι επιδράσεις των εθνικών οικονομικών πολιτικών στο εμπόριο.

Τι πραγματεύεται η Διεθνής Οικονομική;

- Η διεθνής οικονομική ασχολείται με την αλληλεπίδραση των εθνικών οικονομιών μέσω:
 - Του εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών, των χρηματορροών και των επενδύσεων.
- Η διεθνής οικονομική έχει μακρά ιστορία, αλλά η σημασία της ενισχύεται συνεχώς, καθώς η οικονομική αλληλεξάρτηση των κρατών γίνεται όλο και πιο στενή.
- Οι εθνικές οικονομίες είναι σήμερα πιο στενά από ποτέ συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Σχήμα 1.1: Εξαγωγές και εισαγωγές ως ποσοστό του εθνικού εισοδήματος των ΗΠΑ

Εξαγωγές, εισαγωγές
(ποσοστό εθνικού εισοδήματος
των ΗΠΑ)

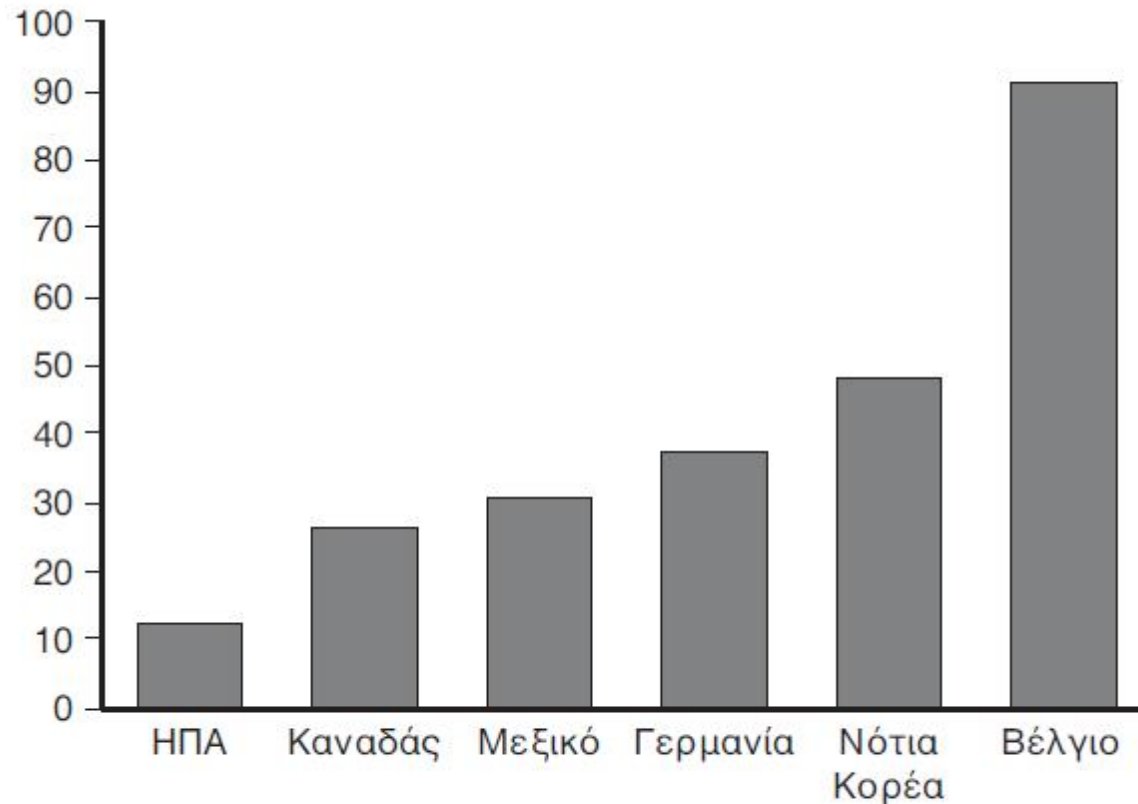

Τι πραγματεύεται η Διεθνής Οικονομική; (συνέχεια)

- Για άλλες χώρες, οι διεθνείς οικονομικές σχέσεις είναι ακόμη πιο κρίσιμες απ' ό,τι για τις ΗΠΑ.
 - Οι εισαγωγές και εξαγωγές τους, ως ποσοστό του Α.Ε.Π., είναι πολύ μεγαλύτερες.
 - Οι ΗΠΑ, χάρις στο μέγεθός τους και την ποικιλία των πόρων τους, στηρίζονται στο διεθνές εμπόριο λιγότερο σχεδόν από οποιαδήποτε άλλη χώρα.

Σχήμα 1.2: Εξαγωγές και εισαγωγές ως ποσοστό του εθνικού εισοδήματος το 2011

Εξαγωγές, εισαγωγές
(ποσοστό εθνικού εισοδήματος)

Οφέλη από το διεθνές εμπόριο

- Το γεγονός ότι υπάρχει όφελος από το εμπόριο αποτελεί ίσως τη πιο σημαντική σύλληψη στη διεθνή οικονομική.
- Το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ των χωρών σχεδόν πάντα δημιουργεί αμοιβαία οφέλη.
 1. Όταν ένας αγοραστής και ένας πωλητής εμπλέκονται σε μια εκούσια συναλλαγή, μπορούν και οι δύο να βελτιώσουν τη θέση τους.
 - Οι Νορβηγοί καταναλωτές εισάγουν πορτοκάλια, που θα ήταν δύσκολο να παραχθούν στη χώρα τους.

Οφέλη από το διεθνές εμπόριο (συνέχεια)

2. Πώς ωφελείται από το εμπόριο μια χώρα που παράγει τα πάντα περισσότερο (λιγότερο) αποτελεσματικά;
 - Επειδή η ποσότητα των πόρων είναι περιορισμένη, οι χώρες παράγουν τα προϊόντα στα οποία είναι πιο αποτελεσματικές (σε σύγκριση με τις λοιπές επιλογές παραγωγής που διαθέτουν) και στη συνέχεια τα ανταλλάσσουν με αγαθά και υπηρεσίες που θέλουν να καταναλώσουν.
 - Οι χώρες μπορούν να ειδικευθούν στην παραγωγή και ταυτόχρονα να καταναλώνουν πολλά αγαθά και υπηρεσίες μέσω του εμπορίου.

Οφέλη από το διεθνές εμπόριο (συνέχεια)

3. Οι χώρες ωφελούνται από το εμπόριο γιατί μπορούν να εξαγάγουν αγαθά, τα οποία παράγονται με πόρους που είναι σχετικά άφθονοι, και να εισάγουν αγαθά, τα οποία παράγονται με πόρους που είναι σχετικά σπάνιοι.
4. Όταν οι χώρες εξειδικεύονται, μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικές χάρις στη μεγαλύτερη κλίμακα παραγωγής.
5. Επιπλέον, οι χώρες ωφελούνται από το εμπόριο ανάμεσα σε σημερινούς και μελλοντικούς πόρους (διεθνής δανεισμός) καθώς και από τη διεθνή μετανάστευση.

Οφέλη από το διεθνές εμπόριο (συνέχεια)

- Το εμπόριο οφελεί τις *χώρες ως σύνολο* με αρκετούς τρόπους, αλλά μπορεί να πλήξει *συγκεκριμένες ομάδες μέσα σε μια χώρα*.
 - Το διεθνές εμπόριο μπορεί να βλάψει τους ιδιοκτήτες πόρων, που χρησιμοποιούνται σχετικά εντατικά σε κλάδους που είναι ανταγωνιστικοί προς τις εισαγωγές.
 - Επομένως, το διεθνές εμπόριο μπορεί να επηρεάσει τη διανομή του εισοδήματος σε μια χώρα.

Η δομή του εμπορίου

- Η δομή του εμπορίου περιγράφει ποιος πουλά τι και σε ποιον.
- Οι διαφορές στο *κλίμα* και τους *πόρους* εξηγούν γιατί η Βραζιλία εξάγει καφέ και η Σαουδική Αραβία εξάγει πετρέλαιο.
- Αλλά γιατί η Ιαπωνία εξάγει αυτοκίνητα και οι ΗΠΑ εξάγουν αεροσκάφη;
- Η εξήγηση στο γεγονός ότι ορισμένες χώρες εξάγουν συγκεκριμένα προϊόντα μπορεί να βρίσκεται σε διαφορές όπως:
 - Η *παραγωγικότητα της εργασίας*
 - Η *σχετική προσφορά κεφαλαίου, εργασίας και γης* και η χρησιμοποίησή τους στην παραγωγή διαφορετικών αγαθών και υπηρεσιών

Επιδράσεις των εθνικών πολιτικών στο διεθνές εμπόριο

- Οι εθνικές πολιτικές επηρεάζουν τον όγκο του διεθνούς εμπορίου μέσω:
 - *δασμών*: ένας φόρος στις εισαγωγές ή τις εξαγωγές,
 - *ποσοτώσεων*: ένας ποσοτικός περιορισμός στις εισαγωγές ή τις εξαγωγές,
 - *εξαγωγικών επιδοτήσεων*: μια πληρωμή στους παραγωγούς που εξαγουν,
 - ή μέσω άλλων διατάξεων (π.χ. προδιαγραφές προϊόντων) που αποκλείουν τα ξένα προϊόντα από την αγορά, ενώ επιτρέπουν τα εγχώρια προϊόντα.
- Ποιο είναι το κόστος και ποια τα οφέλη αυτών των πολιτικών;

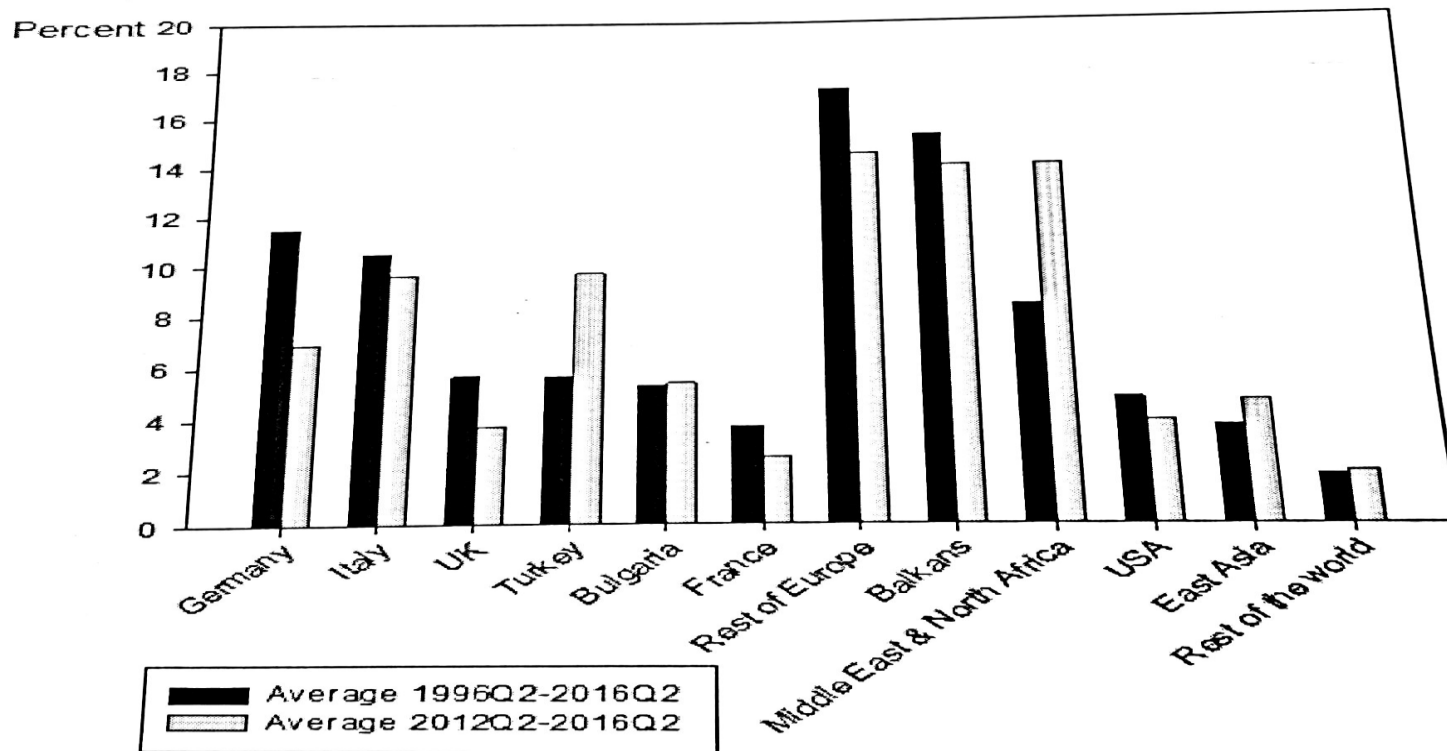
Επιδράσεις των εθνικών πολιτικών στο διεθνές εμπόριο (συνέχεια)

- Αν μια κυβέρνηση περιορίσει το εμπόριο, ποιο θα είναι το κόστος αν οι άλλες κυβερνήσεις αντιδράσουν με τον ίδιο τρόπο;
- Οι εμπορικές πολιτικές συχνά επιλέγονται με σκοπό την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων και όχι τη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας.
- Οι κυβερνήσεις τείνουν να υιοθετούν δασμούς και στη συνέχεια να διαπραγματεύονται τη μείωσή τους, με αντάλλαγμα τη χαλάρωση των εμπορικών περιορισμών σε άλλες χώρες.

Ελλάδα (Εξαγωγές)

Economic growth for Greece's trade partners and Greek export growth | Greece@LSE

Share of Greek export goods by region

Source : IMF, Direction of Trade Statistics and authors' calculations.

Ελλάδα (Εισαγωγές- Εξαγωγές)

Εισαγωγές					
	Ιανουάριος- Οκτώβριος			Μεταβολές %	
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Συνολικά	40.388,80 €	36.216,00 €	36.214,00 €	-10,3	0
Πλην πετρελαιοειδών	26.894,60 €	27.239,10 €	29.109,50 €	1,3	6,9
Εξαγωγές					
	Ιανουάριος- Οκτώβριος			Μεταβολές %	
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Συνολικά	22.575,60 €	21.517,60 €	20.920,50 €	-4,7	-2,8
Πλην πετρελαιοειδών	13.798,00 €	15.174,80 €	15.361,20 €	10	1,2

Ελλάδα (Εισαγωγές- Εξαγωγές)- συνέχεια

Εμπορικό Ισοζύγιο					
	Ιανουάριος- Οκτώβριος			Μεταβολές %	
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Συνολικά	-17.813,30 €	-14.698,40 €	-15.293,50 €	-17,5	4
Πλην πετρελαιοειδών	-13.096,60 €	-12.064,30 €	-13.748,30 €	-7,9	14
Εισαγωγές					
	Ιανουάριος- Οκτώβριος			Μεταβολές %	
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Ευρωπαϊκή Ένωση	19.136,10 €	19.030,40 €	19.837,60 €	-0,6	4,3
Τρίτες χώρες	21.252,70 €	17.185,60 €	16.366,40 €	-19,1	-4,8
Σύνολο	40.388,80 €	36.216,00 €	36.214,00 €	-10,3	0

Ελλάδα (Εισαγωγές- Εξαγωγές)- συνέχεια

	Εξαγωγές				
	Ιανουάριος- Οκτώβριος			Μεταβολές %	
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Ευρωπαϊκή Ένωση	10.887,80 €	11.765,50 €	11.981,70 €	8,1	1,8
Τρίτες χώρες	11.687,80 €	9.752,10 €	8.938,80 €	-16,6	-8,3
Σύνολο	22.575,60 €	21.517,60 €	20.920,50 €	-4,7	-2,8
	Εισαγωγές (χωρίς πετρελαιοειδή)				
	Ιανουάριος- Οκτώβριος			Μεταβολές %	
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Ευρωπαϊκή Ένωση	18.316,80 €	18.356,50 €	19.339,90 €	0,2	5,4
Τρίτες χώρες	8.577,80 €	8.882,70 €	9.769,60 €	3,6	10
Σύνολο	26.894,60 €	27.239,20 €	29.109,50 €	1,3	6,9

Ελλάδα (Εισαγωγές- Εξαγωγές)- συνέχεια

	Εξαγωγές (χωρίς πετρελαιοειδή)			Μεταβολές %	
	Ιανουάριος- Οκτώβριος				
	2014	2015	2016	2015/2014	2016/2015
Ευρωπαϊκή Ένωση	8.991,70 €	10.088,20 €	10.539,30 €	12,2	4,5
Τρίτες χώρες	4.806,30 €	5.086,60 €	4.821,90 €	5,8	-5,2
Σύνολο	13.798,00 €	15.174,80 €	15.361,20 €	10	1,2